

ABONAMENTUL:

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Sex. an 36 Lei = 72 Cor.
 Trei luni 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e de
 25 bani sau 50 Lit.
 Se ține p. oraș și în
 țărâna Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada 2-a numărul 1 a.
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarif.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPĂOAZĂ.

Urmările unei atitudini.

Situația creată blocului parlamentar își are obârșia în deosebirea de vederi ce există între d. Iorga și general Averescu mai înainte chiar ca blocul să fi fost format.

În principiu, nu se poate admite că doi bărbați politici de valoarea d. Iorga și Averescu, nu au unul pentru celălalt, judecându-se ca oameni, o considerațiune reciprocă.

Popularitatea de care se bucură amândoi, marea influență pe care o au asupra cercurilor politice cum și tăria de caracter ce li-se recunoaște, au făcut ca ambii bărbați de stat să fie așezați de opiniunea noastră publică în primele rânduri ale acelor care trebuie să se bucure fără restricție, de simpatia și încrederea întregului popor român.

Astfel fiind nu se poate admite, repetăm, ca în fundul sufletului și mai ales dată fiind lipsa de adevărați oameni politici în vechiul regat, d. Iorga și Averescu să nu-și recunoască în mod reciproc niște merite ce nu mai pot fi puse în discuție.

În consecință deosebirea de vederi, pe care evenimentele ne silesc s-o constatăm, se datorește unor păreri ce nu-și găsesc aceiași aplicare în politică, fiind vorba într-o câțiva, de manieră și de procedeu.

Așa de pildă, cu toată stima pe care socotim că d. Iorga continuă să o aibă pentru d. Averescu, celdintâi, nu a putut aproba și să înțeleagă atitudinea celui din urmă atunci când acesta în calitate de președinte al unei organizații politice nouă, a primit să lupte alături de fragmentele unui partid istoric în stare de evidentă descompunere.

Acest punct de vederi al dlui profesor Iorga și care a fost pus în discuție publică prin intermediul ziarului al cărui director dsa a continuat să fie până zilele trecute, a fost strămutat în cele din urmă și în corpurile legiuitoare.

Cu ocazia formării blocului parlamentar, d. Iorga nu a crezut neoportun să manifeste lipsa de satisfacție cu care ar primi a-colaborare cu organizația averescană.

Intrarea generalului Averescu în guvern, după cum era și natural, a avut darul de a îndispune pe d. Iorga, după cum alegerea acestuia din urmă ca președinte al Camerei, a nemulțumit în mod neîndoios pe cel dintâi.

Rezultatul acestei stări de lucruri este atitudinea — enigmatică și dăunătoare consistenței blocului parlamentar — adoptată în momentul de față de șeful Ligei poporului.

Spunem „enigmatică” de oarece cu toată bună voința necesară, atitudinea prezentă a generalului nu poate fi examinată fără a nu trezi nedumeriri.

Intrând în guvern — deși știa foarte bine de ce anume greutăți era legat actul acesta cu privire la modul său de a vedea de până atunci — generalul Averescu a făcut o declarație în baza căreia, dsa se arăta decis să adopte toate punctele de vedere ale dlui Vaida Voevod și în consecință și pe acela al nedizolvării parlamentului.

În consecință, atitudinea adoptată astăzi față de actualul guvern, de către generalul Averescu uimește prin faptul că nu corespunde aceleia ce ar fi trebuit să fi fost dictată de logica evenimentelor.

Posibilitatea unei demisii, nejustificate în actualele momente nu constituie unul din acele

procedee care ar putea să facă parte integrantă din concepția politică a vremurilor nouă.

Și atunci se pune întrebarea: cari ar putea fi consecințele unei asemenea dimisiuni?

Răspunsul ar fi că în primul rând s'ar putea produce retragerea guvernului și formarea unui cabinet nou, din sânul blocului, sub președenția dlor Vaida, Iorga sau Maniu, având și elemente țărănești, de oarece partidul țărănesc nu ar refuza concursul cu privire la intrarea într-o nouă formație ministerială, cu condiția însă a nedizolvării parlamentului.

În al doilea rând, s'ar mai putea întâmpla în cazul când s'ar ivi divergențe de păreri, între bărbații politici ai teritoriilor alipite, ca însuși blocul parlamentar să sufere o serioasă modificare în esența alcătuirii lui.

În fine, s'ar mai putea întrevădea și o a treia ipoteză, aceasta mai depărtată și mai nebuloasă și anume aceea a dizolvării parlamentului.

Aceasta nu s'ar putea întâmpla însă decât numai atunci când printr-o nesocotire a or cărei înălțurii logice, s'ar ajunge la o dezorientare și la un sistem de contradicții în concepțiuni și în păreri, pe care nici gravitatea de azi a situațiunii, generalului nu ar putea să le explice într'un mod destul de deslușit.

Adaugăm însă că demisia dlui Averescu nu este un fapt implinit și că d. Iorga a făcut declarații dacă nu conciliante, în or ce caz lipsite de dușmănie cu privire la concursul ce ar fi dispus să da guvernului.

Adaugăm de asemenea că bărbații politici ardeleni continuă să studieze chestia unei apropieri posibile între partidul național și între ligă și că judecata limpede și înțelegerea intereselor superioare ale țării, vor împede — avem convingerea — crearea unor incompatibilități, în modul de a judeca al reprezentanților finiturilor de dincoace de Carpați.

Ce s'a semnat la Paris.

Guvernul a primit o telegramă semnată de general Coandă prim delegat al României la conferința păcii și în care guvernul este înștiințat că Miercuri 10 Dec. ora 11 dim. s'a semnat:

Tratatul cu Austria;
 Aranjamentul relativ la reparațiunile ce trebuie date Italiei;

Aranjamentul privitor la contribuția cheltuielilor de liberare a teritoriilor fostei monarhii Austro-Ungare;

Tratatul cu Bulgaria;
 Tratatul cu minoritățile.

D. Martin șeful protocolului a prezentat actele care poartă data de 9 Decembrie și aceasta pentru a putea fi semnate și de delegația americană înaintea plecării dela Paris.

D. general Coandă după semnarea tratatelor a vizitat pe d. Clemenceau căruia i-a mulțumit pentru modificările favorabile României, introduse în tratat. D. Clemenceau a promis tot concursul său și a asigurat pe România de sentimentele sale prietenești.

Cei din urmă legionari.

Cei din urmă legionari români din Italia au descălicat de câteva zile în Constanța.

Ei vin să închee un șirag de zile greu încercate pentru o idee sfântă.

Sopii ai Ardealului și al țărilor strânse în ghiarele vulturului habsburgic, ei au pornit acum cinci ani cu silnicie, la o luptă nevrednică.

70.000 din ei, au căzut pe mâini frățești. Insuflețiți de dorul comun al latinității în luptă, ajutați și îmbărbătați, ei și-au refăcut rândurile rupte și pe pământul primitoarei și generoasei Italii, au luptat la Piave și Vittorio Veneto împotriva asupritorului de veacuri.

Ei vin să treacă chipeși pe dinaintea regelui lor în Țara întregită și stând la sfat cu dânsii, i am văzut sobri și voinici, aducând cu simplitate forțe nouă disciplinate, o dragoste mândră pentru drepturile românismului și o vorbă recunoscătoare Italiei care i-a salvat.

Se cuvine când vor pași încordați și vioși pe străzile Capitalei, să aducem lauda și mulțumirile noastre reprezentanților surorii mai mari, în fruntea cărora stă democraticul ministru Martin Franklin.

Osteneala lui pentru strângerea legăturilor prietenești între cele două țări, cu interese politice și economice identice, să fie bine încoronată de bune rezultate.

(„Dacia”)

Două scrisori de mulțumire.

Într'una din ședințele recente ale Reuniunii Femeilor Române din Arad, s'a votat suma de 2000 cor. pe seama orfelenatului din Siria și 3000 cor. pentru înființarea unei biblioteci pe seama soldaților bolnavi și spital. În legătură cu aceasta am primit la redacție următoarele 2 scrisori a) și b).

a) Nr. 117-1919 Dec. 5.

Spitalul Garnisoanei Arad către Reuniunea femeilor române din Arad și provincie.

In numele bolnavilor prezenți și celor viitori ai acestui spital de garnisoană, vă transmitem cele mai afectuoase mulțumiri pentru donațiunea ce a-ți făcut spitalului cu 241 cărți de citit cari vor servi pentru întemeierea, recrearea și ridicarea cunoștinței și științei tuturor soldaților bolnavi ce se vor perinda prin acest spital.

Din partea medicului șef al acestui spital deasemenea vă rugăm să primiți stima ce vă păstrează, rămânând cu cel mai profund respect.

Medicul șef al spitalului de garnisoană Arad.
 Med. lt. colonel: dr. Gava.

b) *In numele Reuniunii femeilor române din Siria, aducem cele mai adânci mulțumiri Reuniunii femeilor române din Arad, — pentru nobilul gest —, frumoasa donațiune de 2000 cor. pe seama orfelenatului din Siria.*

Siria, 10 Decembrie 1919.

Eugenia Bogdan.
 prez. R. F. R. din Siria.

INFORMAȚII

— Mulți parlamentari ardeleni cari obținuseră concedii, au fost rugați să renunțe la ele din cauza ultimelor evenimente survenite cu privire la politica internă.

— În a doua jumătate a lunii Iulie a. c. s'a publicat de Academia Română concurs pentru înălțarea unui monument pentru comemorarea Unirii tuturor românilor. Potrivit acelei publicațiuni, proiectele concurenților urma să fie înaintate Academiei până la 30 Aprilie 1920.

Academia Română face cunoscut tuturor celor interesați că concursul publicat se amână până la adunarea sumelor necesare.

— Ziarul american „San” anunță că senatorii republicani au trimis o adresă-ultimatum președintelui Wilson, în care se arată că se vor opune energic la ratificarea tratatelor de pace cu Germania, Austria și Bulgaria, până când președintele nu va depune pe biroul senatului toate documentele în legătură cu încheierea acestor tratate.

— Vorbind în Cameră despre alegerile în Basarabia, d. Inculeț a spus:

Acolo făcând propagandă pentru desrobirea poporului rus m'am convins că numai pe calea națională va fi mântuirea.

Știu că s'au făcut greșeli; dar nu ne judecați aspru pentru că tot ce s'a făcut s'a făcut pentru ferirea poporului românesc din Basarabia și pentru binele democrației însăși.

Alegerile din Basarabia au fost cu adevărat un plebiscit.

Dacă s'au făcut greșeli să venim cu toții în mod împăciuit să conlucrăm la îndreptarea rețelilor pentru că poporul român care și-a vărsat cu prisosință sângele pentru înfăptuirea României Mari așteaptă dela

În urma propunerii făcute discursul acesta a fost așiat.

— »Neue Freue Presse» anunță că guvernul român a cerut extradarea lui Bela Kuhn deoarece — fostul prim-ministru bolșevic ungar — fiind născut în Transilvania este cetățean român.

Cererea de extradare este motivată de delapidările pe cari Bela Kun le-a comis câțiva ani ca funcționar al casei medicale a lucrătorilor din Cluj.

— D. dr. Atanase Brădeanu a fost numit medic județean, la Arad.

— D. Aurel Vlad, ministru de finanțe față de atacurile câtorva gazete pentru că a întrebuițat cuvântul jidani, de pe banca ministerială, a lămurit presa că în Ardeal nu se cunoaște altă expresie și că dsa nici nu știe că în vechiul regat expresia jidau este socotită batjocuritoare.

— D. dr. Robescu, numit director la spitalul de băeți, sosit ieri la Arad, va lua azi în primire conducerea spitalului în chestiune.

D. dr. Robescu e un vechiu cunoscut al cititorilor „Românului”, încă dinainte de război, din corespondențele ce se trimitea din Roma acestui ziar, sub pseudonimul I. T. Așan.

Societatea românească din Arad se îmbogățește prin mutarea dlui dr. Robescu în localitate cu un medic distins cu experiență dobândită în străinătate și cu un concetățean înzestrat de cele mai curate sentimente românești.

— Cors. Dirigent a numit pe d-nii I. Antonescu, L. Roșculeț și T. Grozescu foști elevi ai școlii normale superioare, ca profesori la școala civilă română de băeți din Arad.

D. Motta a fost ales președinte al confederațiunii elvețiene iar d. Schultes vice președinte.

— Ziarul »Corriera dela Sera» scrie că acțiunea lui Clemenceau la Londra trebuie să tindă și la o alipire a Italiei, Belgiei, României și Greciei la alianța franco-engleză.

— În ultimă ședință a Camerei s'a citit declarația prezentată la tribună de deputatul rutenilor din Maramureș, Selinski, în cuprinsul următor:

»In legătură cu acușările aduse în ședința de ieri de d. deputat Dragu, noi deputații ruteni, aleși în patru circumscripții electorale ținem de datorie a face următoarele declarații:

Suntem însărcinați de alegătorii noștri de a expune sentimentele de loialitate M. S. Regelui, toată recunoștința pentru respectarea drepturilor minorităților cu ocaziunea alegerilor.

Poporul rutean din Maramureș pentru întâia oară ia parte la alegeri și și-a putut manifesta liber voința sa.

Avem încredere în parlamentul României că va respecta legile existente, că va veni cu legi noi de îndreptare. Cerem intervenția guvernului român ca să fie anexate toate populațiile din Maramureș pentru totdeauna la teritoriul României Mari, aceasta fiind voința lor hotărâtă.

— Citim în „Gazeta Transilvaniei”: „Se vorbește de inexperiența politică a noilor parlamentari și miniștri.

Dacă prin inexperiența politică se înțelege tolerarea abuzurilor, meșteșugul de-a pune legile țării într'u descoperirea gheșefurilor partidelor politice, sau de știința de a cointeresa statul la întreprinderile particulare cu folos minim pentru el — atunci n'avem nevoie de această experiență.”

Acelaș ziar scrie: „O legitimă îngrijorare pinte oameni de afaceri și funcționarii abuzivi. Toți se agită și agită contra blocului și a guvernului.”

— Din Rusciuc se anunță că Duminecă a evadat din spitalul militar din Sofia, unde se afla deținut sub pază militară generalul Protegheroff acuzat că a masacrat populațiunea din Serbia, în timpul ocupației bulgare.

Evadarea lui Protegheroff, care urmează imediat după aceia a căpitanului Boiadjieff, s'a produs între împrejurări dramatice.

Se crede că el a fost serbat de comitagi bulgari cu care era în relațiuni.

— Direcțiunea regională din Oradea-mare a avizat ieri telegrafic oficiul postal din Arad, că în baza dispoziției direcțiunii centrale din Cluj se retrag din circulație toate valorile poștale: cărțile poștale închise și deschise, oficiale și cele duble cu răspuns, buletinele de expediție (mandate pentru trimiterea pachetelor) mandatele pentru trimiterea banilor în străinătate etc.

Oficiile poștale vor schimba aceste valori cu timbre românești până inclusiv 18 Decembrie.

Cu începere dela 1 Ianuarie 1919 se vor pune în circulație valorile poștale române.

— Dna Terentia Iercan din Șiclău, a dăruit 100 cor. pentru sprijinirea și ocrotirea elevilor săraci, ca rescumpărare de cunună eternă pentru neuitata sa soră Gabriela dr. Brădean.

Comitetul Uniunii petrolifere din România, alcătuit din d-nii Economu-Prahova, D. S. Pisan, N. Seceleanu, Ion Săvulescu, M. Bonciu, R. Câmpeanu D. Stăncescu, Al. Ghica, St. Mani, etc. s'au prezentat dlui Aurel Vlad, ministru de industrie și i-au expus consecințele triste, pe cari le-a avut și războiul și unele decrete-legi în privința exploatării petrolului.

D. Vlad a mulțumit pentru că a fost pus la curent cu aceste chestiuni și a făgăduit tot concursul său Uniunii petrolifere.

Consiliul orașului, în ședința sa din urmă a discutat chestiunea emiterii de monede de hârtie, proprii, în valoare mai mică de o coroană. S'a delegat în acest scop o comisie, care să studieze cum a fost rezolvată această chestiune de alte orașe. În baza raportului acestei comisii, orașul va cere învoirea Consiliului Dirigent.

Lipsa de monedă măruntă se simte în mare măsură în comerțul mic și holdrărea consiliului orașului de a împlini această lipsă, prin monede proprii, e binevenită.

— Cererile pentru certificat de identitate se pot face până în 20 Decembrie. După acest termen se vor mai elibera certificate de identitate numai pentru personalul întreprinderilor industriale și altor instituțiuni. Șeful poliției va fixa apoi termenul, după care fiecare cetățean va fi îndatorat a purta cu sine certificatul de identitate, pentru a nu se expune la o eventuală deținere din partea organelor polițienești.

Curtea Marțială a Diviziei 1-a Vânători va judeca în zilele de 22, 23 și 24 Decembrie în localul Banca „Victoria”, la etaj, mai multe procese privitoare pe militari și civili.

Curtea este compusă astfel:

1. d. colonel Pirci Teodor președinte;
2. d-nii maior Bălănescu Petre, maior Lungu Ion, căpitan Dimitriu Romulus și căpitan Vlădescu Nicolai membri.

Acuzarea se va susține de:

3. d-nii căpitan Meculescu Alexandru și căpitan Iorgulescu Spiridon, procurori militari.

Ședințele sunt publice și se țin între orele 9-12, și 3-6. Se mai anunță că în fiecare zi de Luni a săptămânei se vor ține ședințe publice la această Curte Marțială.

Comisar Regal Maior V.

BIBLIOGRAFIE. »Revista economică». Sumar. Cursul Coroanei. — Unificarea valutei. — Problema valutară. — Dispariția monetei metalice din circulațiune. — Licvidarea cu Austro-Ungaria. — Cronică: Noul guvern. Cooperativele săsești sistem Reiffesen. »Brâncoveana». Imprumutul forțat. Cât plătește moneda în aur și argint. Constătuire de financiar în Cluj. — Concurs. — Convocare.

Societatea Națională de Cruce Roșie a României, face cunoscut că Biroul de Informațiuni asupra Prizonierilor din Război s'a desființat. Cei interesați se pot adresa pentru relațiile necesare Onor. Ministerului de Război Direcția Statisticii sau direct unității din care cei dispăruți au făcut parte.

Cu 794

— Abonații din fosta Ungarie cari trimit scrisori la administrație sunt rugați ca pe lângă numirea românească a localității să ne comunice — în paranteză — și pe cea ungurească.

Cetiti și răspânditi ziarul

„ROMÂNUL”

Invitare.

Comitetul „Societatea crucii roșii a României”, filiala Arad, în ședința comitetului său din 9 l. c. formându-și programul de activitate a hotărât ținerea mai multor conferințe literare în orașul și județul Arad. Cât va ținea postul Crăciunului programul acestor ședințe va fi compus numai din material serios pur literar și compuse din compoziții bisericesti și colinde.

Prima conferință literară se va ține Vineri în ziua de sfântul Nicolae la 4 oare d. a. în sala *Teatrului orășenesc*.

Conferința de Vineri va trata despre comemorarea poetului Vlahuță. Vor fi declamațiuni dintre poeziile cele mai frumoase ale maestrului recitate de dna Virginia căpitan Boeriu și F. Codrean și cântece de cor și solo. Prețurile la nici un caz nu vor fi mai mari de 5 cor. de persoană iar pentru elevii școlilor 2 cor.

Invităm cu toată dragostea atât societatea românească din Arad, cât și din împrejurimi — în deosebi rugăm pe mult stimații domni preoți și învățători și pe iubitul nostru popor, țărani și țărance, să ne facă plăcerea a se prezenta în număr cât de mare, ca să umplem teatrul orășenesc ale cărui porți se deschid acum întâia oară pentru scopuri de binefacere românești.

Comitetul societății
Crucea roșie a României.

In chestia coroanelor.

Revista economică, ocupându-se de problema coroanelor spune:

„Negustorii din Ardeal în cumpărăturile de mărfuri din Regat — și numai din Regat pot cumpăra astăzi — plătesc în lei, coroana nefiind primită —, iar populația rurală ardeleană începe să păstreze leii și să se desfacă de coroane.

Rezultatul practic este că coroana cotează de câteva luni inferior cursului oficial de 0.50.

Se pun mari speranțe pe prezența unui ministru ardelean la Finanțe și chiar se aude că valuta oficială a coroanei stampilate va fi ridicată la același nivel cu leul.

În teorie lucrul e ușor, frumos și echitabil, căci se schimbă numai ordonanța, valuta coroanei fiind suficient garantată de averea fostului stat Austro-Ungar aflată în Ardeal.

În practică însă raporturile vor rămâne aceleași. Și numai o retragere din circulație a coroanelor stampilate ar putea stabili în mod definitiv valuta internă.

Se pune însă o întrebare, finanțele prea sdruncinate ale Statului vor permite oare ca statul să renunțe așa de ușor la câteva miliarde?

Aceasta este o problemă pe care guvernul de sigur o va examina și va hotărî asupra ei.

Cert este însă că guvernul român va trebui să retragă cât mai curând din circulație coroanele stampilate.

În ceea ce privește afluența prea mare a hârtiei-monedă, care, pe lângă lipsa mijloacelor de transport, scumpește traficul, este de datoria statului să intervină în interesul mare al cetățenilor săi.

Coroana nestampilată, ce aparține statului ungar, oricât ar fi de devaliată azi, se pare că se va reculege.

Toate statele, cari s'au constituit sau au luat câte-o bucată din vechiul imperiu s'au grăbit să-și însemne coroanele aflate pe teritoriul lor, cece a făcut să se grătească spre o mare cantitate de coroane.

Și gur statul ungar a păstrat coroanele nestampilate și a păstrat deci pe cele mai puțin.

Ziarele ee vestesc că englezii pe lângă că sunt consecvenți cu tradiția lor de a sim-

patiza Ungaria, au luat în concessiune dela guvernul ungar Dunărea, o bună parte a căilor ferate; au cumpărat o mare parte din fabricile Ungariei și vor face mari antrepozite de mărfuri la Budapesta, de sigur cu intenția de a concura industria germană.

Ceva mai mult presa anunță că un consorțiu german oferă Ungariei un împrumut de 500 milioane mărci.

Cert este că Anglia și Germania se concurează în favoarea Ungariei, cece probabil, va contribui la urcarea cursului coroanei nestampilate.

Lipsa hârtiei.

„Patria”, spune următoarele cu privire la lipsa hârtiei:

„În comerț hârtia se vinde cu 20 de cor. kgr. cea de tipar, și cu 35-40 cor. cea de concept.

În asemenea condițiuni foarte rar se mai poate găsi cineva care să-și permită luxul ca să tipărească o carte, pe care foarte puțini o vor putea cumpăra.

Ziarele, singurele legături zilnice și indispensabile dintre individ și lumea întreagă, nu pot plăti pentru hârtie aceste prețuri, pentru că ar însemna să le coste o foaie de trei ori mai scump decât se vinde.

Ca să facă față acestor greutăți, nu aveau decât o singură cale: aprovizionarea direct dela fabrică de unde luau hârtia de tipar cu 0.20 chilogramul.

Dar, astăzi le este aproape închisă și această cale, fiind amenințată cu dispariția.

Dintre toate fabricile de hârtie de dincoace de munți, singura care lucrează — cu intermitență însă — este aceea dela Petrifalău, care și ea se vede silită să înceteze lucrul.

Această fabrică poate lucra un vagon și jumătate de hârtie pe zi, o cantitate ce ar putea satisface toate cerințele din întreg teritoriul de dincoace de munți.

O singură cauză silește însă fabrica dela Petrifalău ca să înceteze lucrul.

Această cauză este lipsa de cărbuni.

Dar, se va întreba oricine: De câți cărbuni aveți nevoie și cum nu sunt?

La aceste întrebări se răspunde: sunt cărbuni în mine și sunt și scoși afară, fabrica are chiar plățiți, dar nu se pot transporta pentru că nu sunt vagoane, deși nu are nevoie decât de un singur vagon pe zi pentru a fabrica un vagon și jumătate zilnic.

Cerem măsuri de îndreptare cât mai energice și mai grabnice, aducând aceasta la cunoștința forurilor competente și a comisiei parlamentare de anchetă, în ale cărei lucrări o țară întreagă are încrederea deplină.

Altfel, ziarele, oglinda prin fața căreia se perindă viața de toate zilele și care arată și binele și răul — pentru a fi curmat — vor fi în pericol de a-și înceta apariția, ne mai putându-și îndeplini rostul lor cultural social: acela de a arăta mulțimei că lumina, adevărul și dreptatea sunt vecinice și fiecare are datoria ca să le slujească și dreptul ca să se împărtășească din roadele lor.

Ne asociem la arătările confratelui nostru făcute și de noi, cu alt prilej, și cerem să se ia grabnice măsuri, deoarece adevărul este acesta: ziarele de dincoace de munți duc o mare lipsă de hârtie.

Colecta pentru biserica Mărășești.

Dela On. credincioși din Moroda cor. 150.50
Dela dl Moise și Mișa Vanescu din
Lipova cor. 100.—
Suma din urmă cor. 25.075.50
Total: cor. 25.326.—

O constatare.

Un ziar maghiar din localitate a adus alaltăieri știrea că orașul încasează un impozit de 7 cor. de chilogram, după spirtul denaturat. Fără a fi avut probele temeiniciei acestei știri, ziarul maghiar a învinuit conducerea orașului că ajută printr'un impozit ilegal la scumpirea acestui articol de mare necesitate pentru populație, în lipsa de cărbuni și în urma scumpirii lemnului de foc.

Adevărul e, că orașul dă sprijinul său la realizarea câștigului provenit din fabricarea spirtului denaturat, fără a încasa însă nici un fel de impozit.

Prețul spirtului denaturat a fost maximat dealcum la 22 cor., un preț cu mult mai mic decum se vinde în alte părți acest articol.

În examinarea, mai ales a chestiilor cu caracter economic, se cere înainte de toate, cunoașterea împrejurărilor în care se produce faptul și pe lângă aceasta o perfectă bună credință.

Fără această ultimă condiție, examinarea lipsită de sinceritate și convingere a faptului, îmbracă un caracter anarhic și lipsit de urbanitatea cuvenită autorităților în drept.

Ne place să credem că în interesul bunului mers al mecanismului ce conduce gospodăria întregului oraș, nu vom mai avea prilejul să insistăm asupra unor chestii de asemenea natură și cărora ne facem de o camdată o plăcere să nu le atribuim nici o intențiune rea.

TELEGRAME.

D. Clemenceau în Anglia.

Lyon. — *Intrevederile dintre oamenii politici, francezi și englezi s'au produs într'un chip foarte cordial. S'a discutat chestiunea politicii internaționale în legătură cu situațiunea actuală. Vineri s'a discutat acordul politic-militar din Anglia, Franța, Italia și Belgia.*

A luat parte la această discuție și d. Scialoja, ministrul de externe italian, care se află acum la Londra.

D. Loucheur ministrul lucrărilor publice din Franța a fost chemat la Londra de către d. Clemenceau.

Ziarul »Times« scrie cu privire la sosirea lui Clemenceau în Londra: »Am înțeles că la întrunirea celor doi primii miniștri și care a fost din cele mai cordiale, s'a acceptat acelaș punct de vedere și că soarta Europei va depinde probabil de solidaritatea anglo-franceză, și cooperarea sa activă.

Censurat Dimitrie Panaitescu.

Teatru, Muzică, Cinematografe.

Magdalena Rozvány pe scena Cabareului modern. Programul reprezentației de deschidere, a Cabareului modern, ce va avea loc Sâmbătă seara, câștigă o deosebită atracție prin punctul de dans ale romanticei și renumitei actrițe Magdalena Rozvány. Cu dansurile ei fanteziste, distinsa dansatoare a obținut pretutindeni un succes uriaș, dezbătarea ei în Arad întâmpină cel mai mare interes. Celelalte puncte ale programului reprezentației de Sâmbătă, sunt de asemenea cu mult gust, alese de direcțiunea Cabareului.

Bilete se pot cumpăra deja de azi, Mercuri.

Teatrul APOLLO
În 17 și 18 Decembrie
Atracțiune mare de circ
Pierot și Pierette
(Bal mascat pe mare)
dramă artistică în 4 acte.
Te 614

Teatrul URANIA
În 17 și 18 Decembrie
Atracțiune indiană
Inelul magic
Istoria indiană în 5 acte.
În rolul principal: Hans
Ralph și Walter Jansen.

COMANDANTUL REGIMENTULUI 42 OBUZIERE.**PUBLICAȚIUNE.**

În conformitate cu ordinul Corpului VII Armată Serv. Armament și Muniții No 9805 din 5/XII a. c., se aduce la cunoștința generală că în ziua de 20 Decembrie a. c. se va ține licitație publică în locul Cazărmei fostă a Honvezilor actualmente reședința Regimentului 42 Obuziere, pentru vânzarea a 5 căruțe degradate complet.

Comandantul Reg. 42 obuziere
Co 803
Colonel (Indescifrabil)

ANUNȚ.

Absolvent al școlii comerciale superioară având practică cauiă post la instituție românească. A se adresa la ziar sub »Absolvent«.
Ho 800

AVIZ.

La institutul de credit și economii »Crișana« din Brad să află spre vânzare ca 100.000 pari de vie ab vagon. Parii sunt pregătiți din din lemn de stejar și au o lungime de 2 m. 20 cm.

Ofertele de cumpărare să se trimită direct la Direcțiunea numitului institut. Ci 796

Se caută

o cameră mobilată luxos, intrare separată, plătesc orice preț. A se adresa la ziar sub »Cameră mobilată«.
Io 793

Automobil

»Ford« în perfectă stare de funcționare se vinde cu un bogat material de accesorii și anvelope. A se adresa la firma G. Ștefu Strada Eminescu numărul 30. A 801

O casă și vie de vânzare

în Mariaradna. Via din 2 jugăre, casa 6 odăi. Curtea parochială cu locuință subsol și cu grădină de legume. Adresa la adm. acestei foi. Bc802

Croitoria A. Chinda din Deva

caută mai multe calfe experte, care vor fi bine plătite. Ci 775

Se caută

pentru imediată angajare

un corector-traducător,

care cunoaște perfect limbile română, germană și maghiară.

Persoana angajată va fi încredințată și cu lucruri de birou la administrația institutului.

Ofertele cu indicarea pretenziunilor să se trimită

la Administrația ziarului
»ROMÂNUL«.

Dela Regiunea Silvică Lipova ca autoritate de inspecție Silvică.

AVIZ**CATRA PROPRIETARII DE PĂDURI.**

C. D. R. Resortul Agricultură și Comerț a pus cu ordonanța Nr. 2751/a 1919 în vigoare îndrumările Nr. 3296 1918 M. E. și 143800/1918 F. M. a fostului ministru ungar, în virtutea cărora dreptul de riguroasă inspecție a Regiunilor silvice se estinde asupra tuturor pădurilor particulare.

Provoc așadar pe toți proprietarii și firmele particulare din județul Arad, »Cenad și plasele Lipova (jud. Timiș) și Birchiș (jud. Caraș-Severin), cari nu-și administrează pădurile după vreun amenajament (plan de exploatare) aprobat de guvern, să însinue subsemnatei regiuni silvice, toate foloasele, tăierile, (exploatările) ce decurg, sau se intenționează pe sezonul de 1919—20, observând, că orice exploatare, se vor putea face numai în urma aprobării regiunii respective în caz de recurs, a Resortului de Agricultură.

Însinuările sunt a se face până la 31 Dec. 1919 și vor conține următoarele:

- 1) Numele și domiciliul proprietarului.
 - 2) Teritoriul întregului domeniu de pădure,
 - 3) Teritoriul proiectat spre exploatare și situația lui.
 - 4) Esențe și etatea masivelor de exploatat,
 - 5) Dacă exploatarea se face prin antrepriză.
- copia contractului din vigoare, totodată și teritoriul deja exploatat.

Contravențiile vor fi urmărite și amendate după §§-i 46—60 a art. de lege ung. XXXI din 1879 respective a ord. Nr. 8091/1919 a Resortului de justiție.

Lipova, la 28 Noemvrie 1919.

Re 790

Regiunea Silvică.

La Librăria CONCORDIA

Arad, str. Mihai Eminescu (Ceak F.) No 39.

Se află de vânzare

Tabloul Majestații Sale Regina Maria, reproducere în culori după pictorul Feraris. Mărimea tabloului e de 70x90 cm.	80—
Tot acest tablou se găsește și în cadru de lux pe lângă prețul original de achiziție.	
Hârtie de desen de 80 kg. greutate în format mare (4/4) coală	240
Dicționar român-maghiar cu gramatică de Cupcea	15—
Hârtie de împachetat albă în format 90/126 cm. (greutatea 12 deca) coală	160
Blocuri perforate pentru însemnări	3—
Treicolor de mătăasă în lățime de 1 1/2 cm. metrul	12—
Treicolor de mătăasă în lățime de 2 cm. metrul	18—
Treicolor de mătăasă în lățime de 3 cm. metrul	24—
Treicolor de mătăasă în lățime de 18 cm. (Moire) metrul	100—
Treicolor de mătăasă în lățime de 20 cm. metrul	110—
Treicolor de mătăasă în lățime de 25 cm. metrul	150—
Treicolor de mătăasă în lățime de 30 cm. metrul	185—

Plicuri mari pentru acte, plicuri comerciale, notițe, planșete de lemn, ghiozdane, aquarele, cărți, biblioteci, reviste, ziare, etc. etc.

La comenzi en gros se acordă rabat.

IN ATENȚIUNEA VĂNĂTORILOR!

CUMPĂR

cu preț urcat piele de vulpe, jder (vierzure de muate) și iepuce :

A. SCHÄCHTER Arad
plața Arpad Nrul 4 (în față cu sinagoga).

PUDRA CHAMPOING

e cea mai bună alifie pentru îngrijirea părului. Intrece orice Champoing din străinătate. Prețul 2 Coroane. ROȘELE DE TEATRU (Le théâtre Rouge) Prețul 4 Coroane. Alifiile de sus se capătă la preparator

FARMACIA ROZSNYAY

Conducător: IULIU ÁSMÁNY, farmacist,
Arad plața Avram Iancu și strada Bucur.

RECLAMA ESTE SUFLETUL COMERCIULUI.

Faceți publicațiunile DV. în cel mai răspândit ziar de dincoace de Carpați

„ROMÂNUL“

și atunci succesul este sigur!

Se pot insera cereri și oferte de servicii, închirieri, arândări, cumpărări și vânzări de mobile și imobile, anunțuri comerciale, anunțuri de căsătorie, etc. etc.!

Taxele se plătesc după tarif.

CEL MAI MODERN INSTITUT
TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN
ARDEAL BĂNAT ȘI CRIȘANA

CONCORDIA

SOCIETATE PE ACȚIUNI.
ARAD STR. ROMÂNUL
11a TELEFON 570

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate: ca mașini de culor, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat clișele, precum și cu cele mai moderne litere. Primește spre executare tot felul de opuri, reviste, fol, placate, registre, tipărituri pentru bănci și societăți precum și tipărituri administrative și advocaționale, invitări de logodnă, cununie și p. petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență.

Serviciu prompt. Prețuri moderate.

